

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Folketinget
lov@ft.dk

Sagsnr.
2015 - 5319

Doknr.
248677

Dato
29-06-2015

Valgklage fra Freddy Ladefoged

Fra Freddy Ladefoged, Kronosvej 111, 9210 Aalborg SØ, har det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium, nu Social- og Indenrigsministeriet, modtaget vedhæftede e-mail af 23. juni 2015, hvor han klager over Aalborg Kommune i forbindelse med afholdelsen af folketingsvalget den 18. juni 2015. Freddy Ladefoged klager over, at han af kommunen havde fået at vide, at hans brevstemme, som han afgav den 13. juni 2015 mellem kl. 10 og kl. 13 på biblioteket på Grøndals Torv i Aalborg, ikke kunne tages i betragtning, da der manglede en underskrift fra den kommunale medarbejder, der havde taget imod brevstemmen.

Freddy Ladefoged oplyser, at han om formiddagen den 18. juni 2015 blev gjort opmærksom herpå af kommunen, men at han ikke havde mulighed for at møde op personligt og afgive sin stemme. Der er vedlagt et skriftligt svar fra kommunen til klageren angående sagen. Heraf fremgår bl.a. følgende:

"Som aftalt pr. tlf. får du her forklaring på, at din brevstemme ikke kan tages i betragtning. Der er i vejledningen til folketingsvalg anført, at følgebrevet, som følger med brevstemmen, udover underskriften af vælgeren selv også skal korrekt attesteres fra kommunens side. Dette har vi erfaret ikke er sket i nogle ganske få tilfælde – deriblandt din. Der kan og vil desværre ske fejl så længe, vi har med mennesker at gøre.

Jeg kan kun beklage, hvad der er sket og vi vil naturligvis til kommende valg prøve at finde en procedure, der sikrer, at dette ikke kan ske."

Aalborg Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 26. juni 2015 oplyst, at kommunen den 17. juni 2015, dvs. dagen før valgdagen, i forbindelse med åbning af yderkuverterne med brevstemmer konstaterede, at følgebrevene i enkelte tilfælde ikke var korrekt attesteret med stempel og underskrift fra kommunens side.

Kommunen kontaktede herefter det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium for at afklare, hvorvidt disse brevstemmer kunne tages i betragtning, og modtog i den forbindelse ved e-mail af 17. juni 2015 følgende svar:

"Efter aftale fremsendes hermed skriftligt svar vedr. brevstemmer, hvor der på følgebrevet hverken er stempel eller underskrift (attestation) fra den sagsbehandler i kommunen, som har modtaget brevstemmerne.

Af det brevstemmemateriale, som er tilvejebragt af Økonomi- og Indenrigsministeriet, fremgår det af følgebrevet, at brevstemmeafgivningen skal attesteres med angivelse af dato, underskrift, stillingsangivelse og stempel for den, som modtager brevstemmen. I et tilfælde, hvor hele attestationen mangler, kan betingelserne i folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 5, jf. § 61, stk. 3, ikke anses for opfyldt. Dette gælder uanset, om der anvendes et følgebrev udskrevet fra KMD A/S' valgudskrivningssystem. Den bemærkning vedr. § 65, stk. 2, nr. 5, der fremgår på side 87 i ministeriets vejledning om afholdelse af

folketingsvalg, vedrører ikke en situation, hvor attestationen helt mangler, men en situation, hvor alene stemplet mangler.

Ministeriet skal opfordre til, at kommunen så vidt muligt kontakter de vælgere, der måtte være omfattet af ovenstående tilfælde, og gør dem opmærksomme på, at deres brevstemme ikke kan tages i betragtning, og at de derfor vil have mulighed for at møde op på deres afstemningssted på valgdagen den 18. juni 2015 og afgive deres stemme.”

Det fremgår af kommunens høringssvar, at kommunen på valgdagen den 18. juni 2015 på baggrund af ministeriets opfordring kontaktede de berørte vælgere, som blev orienteret om, at deres brevstemmer ikke kunne tages i betragtning, hvorfor kommunen opfordrede dem til at stemme på deres afstemningssted samme dag. Kommunen oplyser, at hovedparten af vælgerne havde mulighed for at møde op og stemme, mens enkelte vælgere ikke var at træffe.

Aalborg Kommune anfører afslutningsvis, at kommunen har fulgt ministeriets opfordring om at kontakte vælgerne, og at kommunen ikke mener at kunne have handlet på anden vis i de pågældende tilfælde.

Social- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse, at reglerne om brevstemmeafgivning fremgår af kapitel 8 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014).

Om brevstemmematerialet fremgår følgende af folketingsvalglovens § 60:

”§ 60. Brevstemmematerialet består af stemmeseddel, konvolut, følgebrev og yderkuvert. Social- og indenrigsministeren bestemmer brevstemmematerialets nærmere indhold og udformning.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren tilvejebringer brevstemmematerialet. Brevstemmematerialet skal til enhver tid findes hos kommunerne og på de danske repræsentationer i udlandet samt om bord i danske skibe i udenrigsfart og på danske havanlæg uden for dansk område.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren kan bestemme, at følgebreve og yderkuverter, der er tilvejebragt af kommunalbestyrelsen, skal sidestilles med følgebreve og yderkuverter tilvejebragt af social- og indenrigsministeren.

Fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning er fastsat i folketingsvalglovens § 61. Af § 61, stk. 3 fremgår:

”§ 61. [...]

Stk. 3. Vælgeren udfylder stemmesedlen uden overværelse af andre og lægger den i konvolutten. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen. Vælgeren lægger herefter konvolutten med stemmeseddel samt følgebrevet i yderkuverten og lukker yderkuverten i overværelse af stemmemodtageren. Vælgeren udfylder yderkuverten med sit navn, sin fødselsdato og sin bopæl i overværelse af stemmemodtageren.

Stk. 4. [...]”

Reglerne om, hvorvidt en brevstemme kan tages i betragtning, fremgår af folketingsvalglovens §§ 65 og 66. Heraf fremgår bl.a.:

”§ 65. Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne, om nødvendigt dagen før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Ved gennemgangen, herunder ved undersøgelsen og afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal medvirke mindst 2 valgstyrere.

Stk. 2. En brevstemme kan ikke komme i betragtning, såfremt

1) [...],

2) [...],

3) [...],

4) [...],

5) den foreskrevne fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt, eller

6) [...].

Stk. 3. [...]”

§ 66. [...]

Stk. 2. Når en brevstemme ikke kan komme i betragtning, anføres årsagen hertil på yderkuverten, og den uåbnede konvolut og følgebrevet lægges på ny i yderkuverten.

Stk. 3. [...]"

Om fremgangsmåden ved udfyldelse og afgivelse af brevstemme er følgende beskrevet i ministeriets vejledning nr. 9827 af 29. oktober 2014 om afholdelse af folketingsvalg, pkt. 8.2.3.2.:

"[...]

Når vælgeren har udfyldt brevstemmesedlen, lægger vælgeren stemmesedlen i konvolutten. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen.

Som anført i afsnit 8.1.1. ovenfor kan det følgebrev, som kommunalbestyrelsen kan udskrive fra KMD A/S's valgudskrivningssystem, samt den yderkuvert, der passer til dette følgebrev, anvendes ved den brevstemmeafgivning, som kommunalbestyrelsen står for. Anvendes dette følgebrev skal vælgeren ikke udfylde følgebrevet, da de nødvendige oplysninger allerede fremgår af brevet. Vælgeren skal derfor alene underskrive følgebrevet i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen. Ved udskrivning af følgebreve er det vigtigt, at der udvises den fornødne omhyggelighed, så det sikres, at følgebrevet vedrører den korrekte type valg.

Vælgeren lægger efter stemmemodtagernes attestation af stemmeafgivningen konvolutten med stemmesedlen samt følgebrevet i yderkuverten og lukker yderkuverten i overværelse af stemmemodtageren. Vælgeren udfylder yderkuverten med sit navn, sin fødselsdato og sin bopæl i overværelse af stemmemodtageren.

[...]"

Videre følger det af vejledningens pkt. 8.7.3. om valgstyrernes gennemgang og kontrol af de modtagne brevstemmer, at

"[...]

Ved gennemgangen af brevstemmerne åbnes yderkuverterne, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Se lovens § 65, stk. 1.

En brevstemme kan ikke komme i betragtning, se lovens § 65, stk. 2, hvis

- 1) [...],
- 2) [...],
- 3) [...],
- 4) [...],
- 5) den foreskrevne fremgangsmåde (udfyldning, attestation, underskrift m.v.) ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt, eller
- 6) [...].

[...]"

Med hensyn til de brevstemmer, hvor den foreskrevne fremgangsmåde ikke har været fulgt, se nr. 5) ovenfor, bemærkes, at en brevstemme kan tages i betragtning, selv om følgebrevet mangler stempel på attesten, hvis der ikke er tvivl om, at brevstemmen er afgivet på et af de steder, hvor der kan brevstemmes, eller at brevstemmen er afgivet til en stemmemodtager, der er udpeget af Social- og Indenrigsministeriet.

Når en brevstemme ikke kan komme i betragtning, anføres årsagen hertil på yderkuverten, og den uåbnede konvolut og følgebrevet skal lægges ned i yderkuverten igen, se lovens § 66, stk. 2. Der skal ikke foretages nogen afmærkning på valglisten. Er der foretaget en foreløbig afmærkning, slettes denne, se ovenfor."

Det følger således af folketingsvalglovens § 61, stk. 3, 2. pkt., at stemmemodtageren skal attestere stemmeafgivningen, efter at vælgeren har udfyldt følgebrevet og under-

skrevet dette i overværelse af stemmemodtageren. Det følger endvidere af folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 5, at en brevstemme ikke kan komme i betragtning, såfremt den foreskrevne fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt. Det anføres dog i folketingsvalgvejledningen, pkt. 8.7.3., at en brevstemme kan tages i betragtning, selv om følgebrevet mangler stempel på attesten, hvis der ikke er tvivl om, at brevstemmen er afgivet på et af de steder, hvor der kan brevstemmes, eller at brevstemmen er afgivet til en stemmemodtager, der er udpeget af Social- og Indenrigsministeriet. Som oplyst af ministeriet over for kommunen, vedrører denne bemærkning ikke en situation, hvor attestationen helt mangler, men en situation, hvor alene stemplet mangler.

Social- og Indenrigsministeriet kan med hensyn til klagen bekræfte, at Aalborg Kommune som anført i kommunens høringssvar henvendte sig til ministeriet, da man opdagede fejlen i forbindelse med attestationen af brevstemmer, hvorefter ministeriet ved e-mail af 17. juni 2015 svarede som gengivet i høringssvaret.

Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig Aalborg Kommunes oplysninger om, at kommunen den 18. juni 2015 kontaktede de vælgere, hvis brevstemmer som følge af de manglende attestationer ikke kunne komme i betragtning, med oplysning om muligheden for at afgive stemme ved personligt fremmøde.

Ministeriet har endvidere noteret sig, at Aalborg Kommune i sit skriftlige svar til klager beklager det skete. Ministeriet har endelig noteret sig kommunens oplysninger til klageren om, at kommunen vil forsøge at finde en procedure, der sikrer, at noget tilsvarende ikke kan ske ved kommende valg.

Kommunens oplysninger giver ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Klageren vil herfra blive underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Hans B. Thomsen